

Podsumowanie seminarium eksperckiego Instytutu Sobieskiego.

Eksperci i tematy wystąpień:

- **Michał Hetmański, Fundacja Instrat** - Jaki system energetyczny dla Polski (po ETS)?
- **Mirosław Panek, Instytut Sobieskiego** - Energia stabilna, bezpieczna i tania. Czy trylemat ten da się rozwiązać?
- **Wanda Buk, Instytut Sobieskiego** - Czy ETS jest jedyną barierą dla rozwoju systemu energetycznego w Polsce?
- **Anna Przybyszewska, Instytut Sobieskiego** - Dekarbonizacja Polski metodą „Coal-to-Nuclear”.
- **Wojciech Jakóbiak** - Bezpieczeństwo energetyczne dla Polski.

Wyzwania:

Polska stoi przed wyzwaniem związanym z dostawą mocy do produkcji energii elektrycznej, szczególnie od 2026 roku, a w perspektywie lat 30. może brakować około 9,5 GW stabilnych źródeł energii.

Do 2030 roku 75% bloków energetycznych w Polsce osiągnie wiek powyżej 35 lat, co oznacza konieczność ich wymiany lub modernizacji.

Proces elektryfikacji będzie postępować, co zwiększy zapotrzebowanie na energię elektryczną. Konieczne jest zwiększenie wpływu Polski na politykę klimatyczną UE, gdyż pandemia, kryzys energetyczny, wojna na Ukrainie oraz zmiana polityki Stanów Zjednoczonych stanowią cztery przesłanki do głębokiej korekty polityki energetycznej Unii Europejskiej.

Kluczowe wyzwanie to równoważenie bezpieczeństwa dostaw, stabilności systemu i kosztów energii.

Polska polityka energetyczna wymaga lepszego zarządzania i strategicznej korekty. Redukcja dostaw surowców z Rosji wymusza rozwój nowych źródeł energii i dostawców. Embargo na rosyjski gaz i zwiększenie współpracy z USA w zakresie dostaw surowców energetycznych to kluczowe kroki dla bezpieczeństwa energetycznego.

Dylematy:

- czy powinniśmy dążyć do scenariusza autarkii i przewidując zapasć systemu ETS opierać się na samodzielnym wytwarzaniu czy jednak inwestować we wspólne mechanizmy takie jak np. wspólne zakupy gazu, połączenia transgraniczne.
- pułapka gazowa nadal istnieje - transport LNG jest problematyczny z powodu ograniczeń infrastrukturalnych w cieśninach duńskich, jednocześnie przewidywana nadpodaż gazu skroplonego w latach 2025-2035 może prowadzić do znaczących wahań cen.
- każdy rodzaj generacji energii dziś w Europie jest subsydiowana różnymi mechanizmami, Polska musi podjąć decyzję, jakie technologie energetyczne będzie subsydiować.
- przyszłość energetyki jądrowej w Polsce stoi pod znakiem zapytania z powodu braku decyzji politycznych i idących za nimi zmian legislacyjnych, rosnących kosztów i wyzwań kadrowych.

Podsumowanie

Polska stoi przed wyzwaniem wysokich kosztów energii, co osłabia konkurencyjność gospodarki. Konieczne jest stworzenie nowej polityki energetycznej, która uwzględni rozwój nowoczesnych gałęzi przemysłu. Bez koordynacji - na poziomie rządowym - strategicznych decyzji politycznych i finansowych w zakresie wsparcia dla rozwoju infrastruktury i nowych mocy - wejście Polski w kolejną dekadę oznacza niebezpieczny energetyczny wiraż.